అంతులేని ఆకాశం

మూలం: శ్రీమతి నందినీ శతపథి
అనువాదం: శ్రీ బాసంగి శ్రీరాములు

ఈవారంఆణిముత్యం

ప్రియదత్త పాఠకులకు, మామూలు కథలతో బాటు వారం, వారం నాటి-నేటి మేటి రచయితల కథ ఒక్కొక్కటిగా అందించ సంకల్పించాము. కథా రచన పట్ల అవగాహన పెంపొందించుకునే వారికి, కథా రచయితగా రాణించాలని ప్రయత్నించే వారికి ఈ కథలు మార్గదర్శకంగా, శిక్షణా పరికరంగా ఉపయోగించగలవు.

ఈ వారం ప్రముఖ కథా రచయితలు శ్రీమతి నందినీ శతపథి (మూలం), శ్రీ బాసంగి శ్రీరాములు (అనువాదం) రచన 'అంతులేని ఆకాశం' (భారతి సాహిత్య మాస పత్రిక అక్టోబర్ 1988) ప్రచురిస్తున్నాం.

– ఎడిటర్

'సువ్రతా!' - అవేదన నిండిన గొంతుతో పిలిచింది రీటా. కాని సువ్రత వెనుకకు తిరగలేదు. చిన్న పిల్లాడిలా, అమాయకంగా మొహం కిందకు పెట్టి పరుపుమీద వాలివున్నాడతడు. అదొక చిన్న యింటిలోని చక్కగా అమర్చబడిన పడకగది. సువ్రతవైపు ఆశాభంగం చెందిన కళ్ళతో చూస్తూ, ఆ గదిలో రీటా కూర్చొని వుంది.

గదిలోని కాంతిగల దీపాలన్నీ ఆర్పివేసి వున్నాయి. మంచం ప్రక్కగా వున్న బల్లమీద అమర్చిన విద్యుద్దీపంలోని నీలిబల్బు మసకగా కాంతి కిరణాలను ప్రసరిస్తోంది. ఆ మసక వెల్తురులో అందగాడు, ఆరోగ్యవంతుడైన సువ్రత యక్షరాజ్యంలోని రాకుమారుడిలా కనబడుతున్నాడు.

కాని ఏమిటిది? యక్షుల కథలోని రాకుమారునిలా, సువ్రతను ఎవరో మంత్ర దండంతో మంత్రించినట్లుంది. విమాన సారథిగ, సువ్రత తన ఉద్యోగ ధర్మాన్ని పూర్తిచేసి యింటికి వచ్చిన తరువాత, మరో మనిషిలా కనబడసాగాడు. అతని కళ్ళలో వినీలాకాశపు చీకటి నిండివుంది. ఏ మనిషిగాని, వస్తువుగాని, వాటిలో కనబడడంలేదు. అతని హృదయ సముద్రంలోని అగాధాన్ని ఎవరి గొంతు కూడా దరిచేరలేకపోతోంది.

అతనికి తినాలని కాని, ఎవరితోనైనా మాట్లాడాలని కాని అనిపించలేదు. సోఫాపై బట్టలైనా మార్చుకోకుండా, ప్రాణంలేని వాని మాదిరిగా, జారగిలబడి వుండిపోయాడు. రీటా

ఓ తెలుగు తల్లీ....

తేట తెలుగు వెలుగేది?
తేనె తెలుగు సొంపేది?
తెలుగు కొమ్మలు కూలి,
ఆ కొమ్మల రెమ్మలు సోలి,
రెమ్మల పూలు రాలి....
ఆంగ్ల పాదాల క్రింద
నలుగుతున్నాయి.
"అమ్మను మమ్మీగా,
నాన్నను డాడీగా,
అయిన వారిని అంకుల్‌గా"
పిలవడానికి అలవాటుపడ్డారు నీవారు

తెలుగు వరుసలు నిలుపరు
తెలుగు విలువలు తెలుపరు.
తెలుగు పలుకే బంగారమై!
తెలుగు పిలుపే అపురూపమై!
ఓ మారు మూలన వ్రుగ్గుతోంది!
తెలుగు వెలుగులు విరిసేదెపుడు?
తెలుగు జిలుగులు మెరిసేదెపుడు?
ఓ తల్లీ!....
తెలుగు అక్షర తూణీరాలను సంధించు
పరభాషా వ్యామోహాన్ని ఛేదించు
తేట తెలుగును పసందులను అందించి,
తెలుగు తల్లీ నీ బిడ్డలను పిలుకో

– జంగాల శ్రీనివాస్

చాలాసార్లు పిలిచి, బ్రతిమాలగా, బట్టలు మార్చుకొని, వెంటనే విశ్రాంతికై పరుపుపై వాలిపోయాడు.

విమానంలో ప్రయాణించేవారిలో ఎవరినైనా ప్రేమించాడా? బాగా చదువుకొన్నదీ, అందమయినదీ అయిన రీటా, యిదే ప్రశ్నను, తన పెళ్ళి తర్వాత, ఎన్నోసార్లు వేసుకొంది. మరెవరిని అడగగలదు?

చాలాసార్లు రీటా, ఆత్మపరిశీలన కూడా చేసుకుంది. క్రొత్తగా పెండ్లి చేసుకున్న భర్త, తనపట్ల అనాసక్తతగా వుండటానికి, తన ప్రవర్తనలో ఏదేనా లోటు వుందేమోనని తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. సుబ్రత మనసును తెలుసుకోడానికి నిజానికి చాలా ఆరాటపడుతోంది. కాని ఆమెకు సహాయపడేదెవ్వరు? అదొక పెద్ద పట్టణం- మరి, వాళ్ళకు ఆత్మీయులైన స్నేహితులెవరూ లేరు. సుబ్రత ఆలోచనలతో సతమతమవ్వడానికి కారణమేమిటో అమెకెవరు చెప్పగలరు? మరొక లోకానికి చెందిన మనిషిలా వుంటాడు. తన యింటిలో రక్తమాంసాలు కలిగిన మరో మనిషుందని బహుశ అతను గుర్తించలేదేమో!

కాని అప్పుడప్పుడు, మబ్బు పట్టిన ఆకాశంలో చిన్న ఆశా కిరణాలు తొంగి చూస్తున్నట్లు కనిపించేవి. 'రీటా! మాంసం నెయ్యితో వండితేనే నాకిష్టం-సుగంధ ద్రవ్యాలతో వద్దు. నీకు తెలుసునా, మా అమ్మ మాంసం అలాగే వండేది' అనేవాడు.

ఇంకేమి చెప్తాడో విందామని, రీటా అతని ప్రక్కనే కూర్చొనేది. కాని ఆకస్మాత్తుగ సుబ్రత మౌనం దాల్చేవాడు. ఎన్ని పర్యాయాలు ప్రయత్నించినా, అతనింకేమీ మాట్లాడేవాడు కాదు.

* * *

ఏ స్నేహితునితోగాని, బంధువుతోగాని, సుబ్రత ప్రమేయం పెట్టుకొనేవాడు కాదు. ఎయిర్‌లైన్సు ఆఫీసర్లు కొందరు నాట్య సంగీతాలతోనో, తిని త్రాగడాలతోనో కాలక్షేపం చేస్తుంటే, సుబ్రత మాత్రం పుస్తకమొకటి చేతపట్టుకొని కూర్చొనేవాడు. అయినప్పటికి, సుబ్రత, సంఘంలో ఇతరులతో కలియకుండా వుండేవారని ఎవరూ అనలేరు. వాళ్ళింటికి బంధువెవరు వచ్చినా, అతని యెడల, చాలా ఆత్మీయంగా వుండేవాడు. సుబ్రత, తాను ఎక్కువగా మాట్లాడకపోయినా, యితరులెవ్వరు మాట్లాడినా శ్రద్ధగా వినేవాడు. రీటాకు ఓదార్పిచ్చే విషయమిదొక్కటే. ఆ గంటలో మాత్రమే రక్త మాంసాలతో జీవిస్తున్న మనిషిలా భావిస్తుండేదతనిని రీటా. అందువలనే ఆమె తన యింటికి బంధువులను ఎల్లప్పుడూ ఆహ్వానిస్తుండేది.

కాని ఎవరైనా వాళ్ళింటికెందుకొస్తారు? ఇతరుల యిళ్ళకు వెళ్లాలనే కనీస మర్యాద పాటించని వాళ్ళింటికి!

చాలాసార్లు స్నేహితులు, బంధువుల యిళ్ళకు వెళ్ళడానికి సుబ్రతను ఒప్పించ ప్రయత్నించేది, రీటా. కాని ప్రతిసారి ఓడిపోయేదామె. వెళ్ళనని చెప్పకుండా, ఏదో సాకు చెప్పేవాడు- సుబ్రత వెళ్ళకపోవడానికి. అందుచేత, చివరకు స్నేహితులు, బంధువులు తమరాకపోకలు తగ్గించేశారు. ఇప్పుడు వాళ్ళింటికి వచ్చేవాళ్లెవరూ లేరు. రీటాకు ఆందోళన, అవమానం కలిగించేదీ అనాసక్తత. చివరకు తన ఓరిమిని కోల్పోయి ఇండియన్ ఎయిర్‌లైన్సు కార్పొరేషను మేనేజరుగారి దగ్గరికెళ్ళి సుబ్రతను గురించి తన గోడు వెళ్ళబోసుకుని, ఏదైనా పరిష్కార మార్గం చెప్పమని వేడుకొంది.

కాని పాపం! మేనేజరుగారి సమాధానం కూడా, నిరుత్సాహం నుండి కాపాడలేకపోయిందామెను. మేనేజరు అన్ని విషయాలు భోగట్టా చేసి, సుబ్రతకు ఏ స్త్రీతోనూ సంబంధం లేకపోవడమేకాక, విమానంలో మాట్లాడవలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు కూడా ఎవరితోనూ మాట్లాడడని రీటాకు చెప్పాడు. పైలట్ సుబ్రత విమానాన్ని ఎత్తుగా తీసుకుపోతున్నప్పుడు, చిన్న పక్షిలా అది కనుమరుగైనప్పుడు, అంతులేని ఆకాశంవైపు ఆకర్షితుడై తన పరిసరాలనే మర్చిపోయేవాడు. తోటి ఉద్యోగులు, స్నేహితులు కూడా అతనిని గూర్చి గొప్పగా చెప్పుకునేవారు.

* * *

ఒకనాటి ఉదయం, మామూలు రీతిలోనే తన కార్యక్రమాలను వేగంగానే ముగించుకున్నాడు సుబ్రత. పరుపుపై వుండగానే ఒక కప్పు టీ త్రాగాడు. విశ్రాంతి సమయంలో వేసుకొనే బట్టలు తొడుక్కుంటూ నెమ్మదిగా సినిమా పాటొకటి పాడుకోసాగాడు.

రీటా గదిలోకి వచ్చి తువ్వాలును సుబ్రతకందిస్తూ 'వేడినీళ్ళు స్నానాల గదిలో సిద్ధంగా ఉన్నాయి' అంది. సుబ్రతతో ఆమె యాంత్రికంగా ప్రవర్తించనారంభించింది. వెళ్తున్న ఆమె భుజాలు రెండింటిని పట్టుకొని, సుబ్రత తనవైపు తిప్పుకొన్నాడు. 'నన్ను వేగంగా పంపించెయ్యాలని తొందరపడుతున్నావు కదూ! ఎక్కడికైనా వెళ్ళాల్సి వుందా? లేక మనింటికెవరైనా వస్తున్నారా? అని చిరునవ్వుతో అన్నాడు.

రీటా చికాకు పడింది. తన భుజాలపై నుండి అతని చేతులను విదిల్చి 'అందరూ మీలాంటి మర్యాద తెలియనివాళ్ళే ననుకుంటున్నారా? అంది.

నివ్వెరపోయినా, సుబ్రత నిగ్రహించు

కున్నాడు. కన్నీటి మేఘం అలముకుందాతని ముఖంలో. నెమ్మదిగా స్నానాల గది వైపు వెళ్ళసాగాడు. రీటా ఒంటరి హృదయం బాధపడసాగింది. తొందరగా అతనివైపు వెళ్ళి, రెండు చేతులను పట్టుకొంది. ఆమె వైపు చూడకుండా 'ఏమిటన్నావు' అని నెమ్మదిగా అడిగాడు సువ్రత. బహుశా అతని కళ్ళనీళ్ళను ఆమెకు కనబడనీయ కూడదనుకొన్నాడేమో!

'పొరపాటయింది. క్షమించండి-నన్ను! కూర్చొనే గదిలోనికి రండి. ఈ రోజు మీకు శలవు' సువ్రతవైపు తిరుగుతూ అంది రీటా.

సువ్రత, దగ్గరగా లాగుకున్నాడామెను. అతని కన్నీళ్ళు రీటా తలపై పడ్డాయి. ఆమెతోపాటు అతిథుల గదికి బదులుగా, పడక గదికి దారితీశాడు. రీటాకు ఈ అసాధారణ ఆవేశానికి కారణం తెలియకపోయినా, అతనికి చేరువ కావడం సంతోషాన్నిచ్చింది. మౌనంగా కూర్చుందామె. సువ్రత ఆమె నడుమును గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. అయితే రీటా ప్రతి బింబం అతని కళ్ళలో వుందా? లేదు. అంతు లేని ఆకాశంలోని చీకటి మాత్రమే వుంది. అతని చూపులు ఆకాశంవైపు మళ్ళినాయి.

అతని మౌనం క్రమంగా భరించలేందిగా మారింది. బయట ప్రపంచపు రణగొణ ధ్వనులు, రీటా నిశ్చలతను భంగపరుస్తు న్నాయి. అతని దగ్గర నుండి కదలి వెళ్ళాలని ఆత్రుత పడుతోంది. కాని సువ్రత కిదేమీ తెలియడంలేదు. అతను ధ్యాననిమగ్నుడై వున్నాడు.

బయటనుండి ఎవరో పిలుస్తున్నట్లుగ గంట మ్రోగింది. సువ్రత నివ్వెరపోయాడు. రీటా తలుపు తెరవడానికి పరిగెత్తింది. చాలా సార్లిలా జరిగింది. సువ్రత ఏదో చెప్పాలను కుంటున్నా నోటి నుండి మాటలు బయటకు రావడం లేదు. అంతులేకుండా అతని మాటలకై రీటా నిరీక్షించ లేకపోతోంది.

కవరొకటి పట్టుకొని రీటా తిరిగి వచ్చింది. మౌనంగా పరుపు మీద కూర్చున్నాడు సువ్రత. ఉత్తరాన్ని చూడబోయాడు. తెరిచిన ఉత్తరాన్ని సువ్రత చదవటానికి వీలుగా అతని ముందుం చింది రీటా.

ఉత్తరం చదువుతుండగానే వణకసాగాడు సువ్రత. అతని వింతైన ప్రతిస్పందనను,

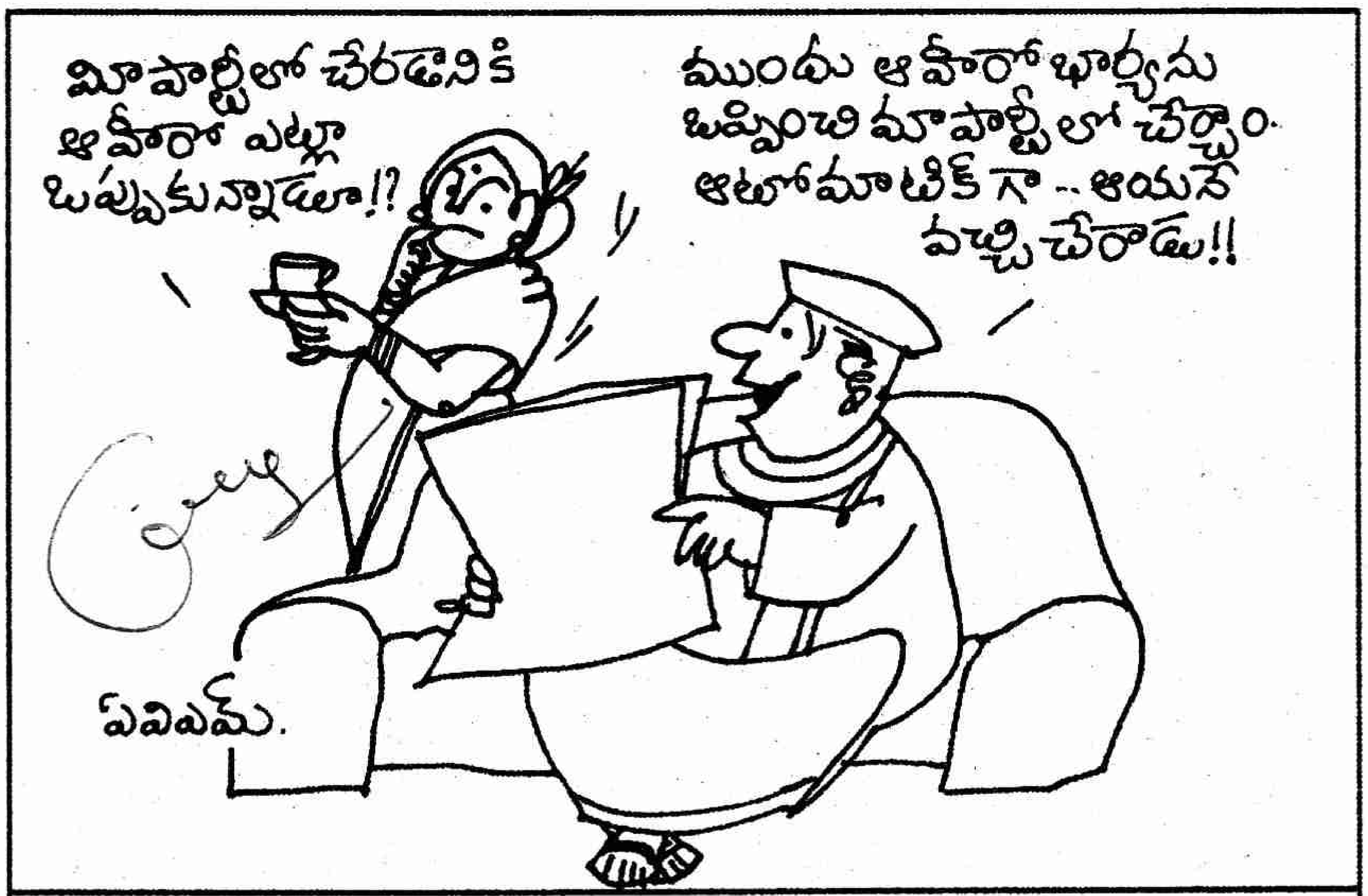

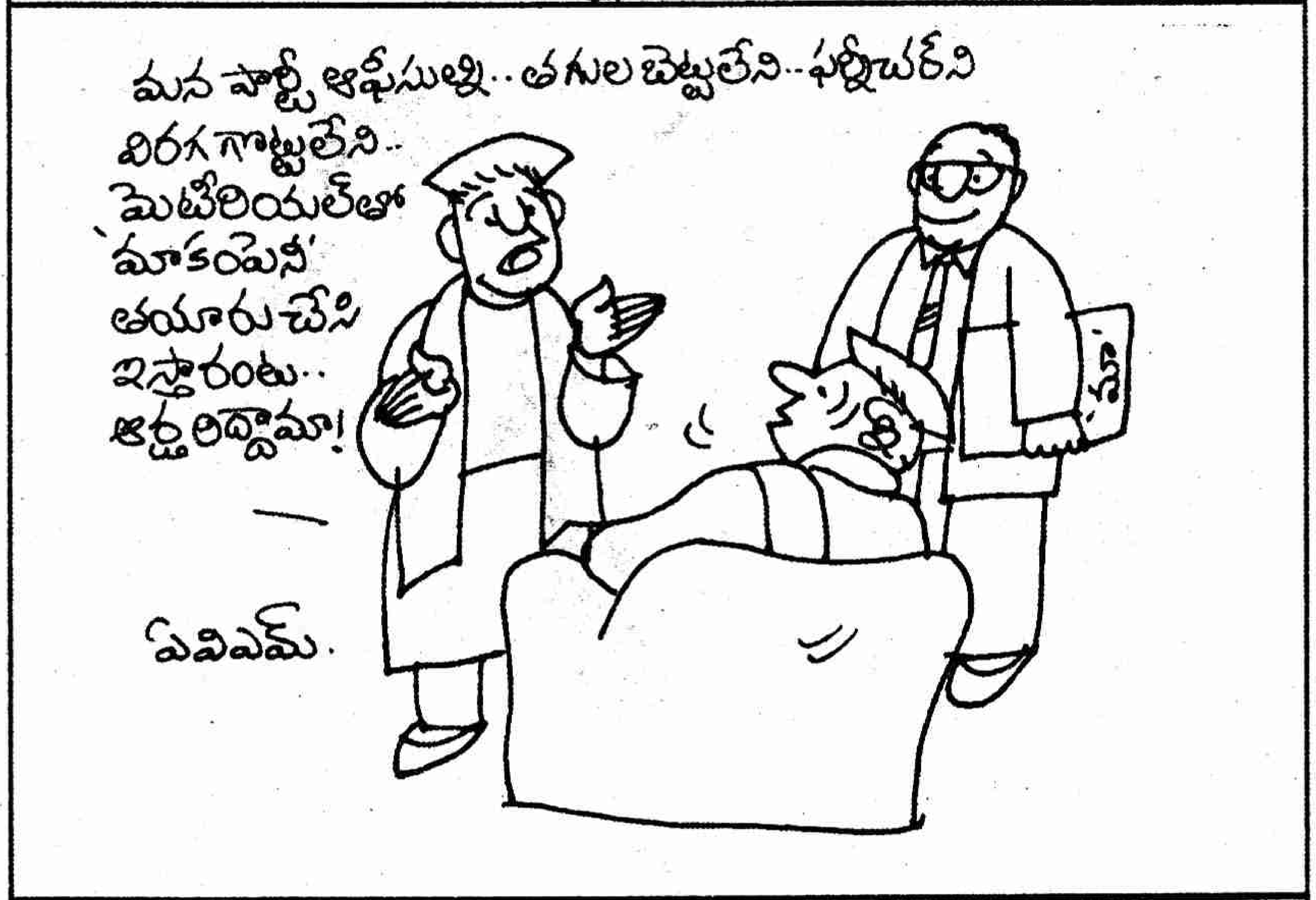

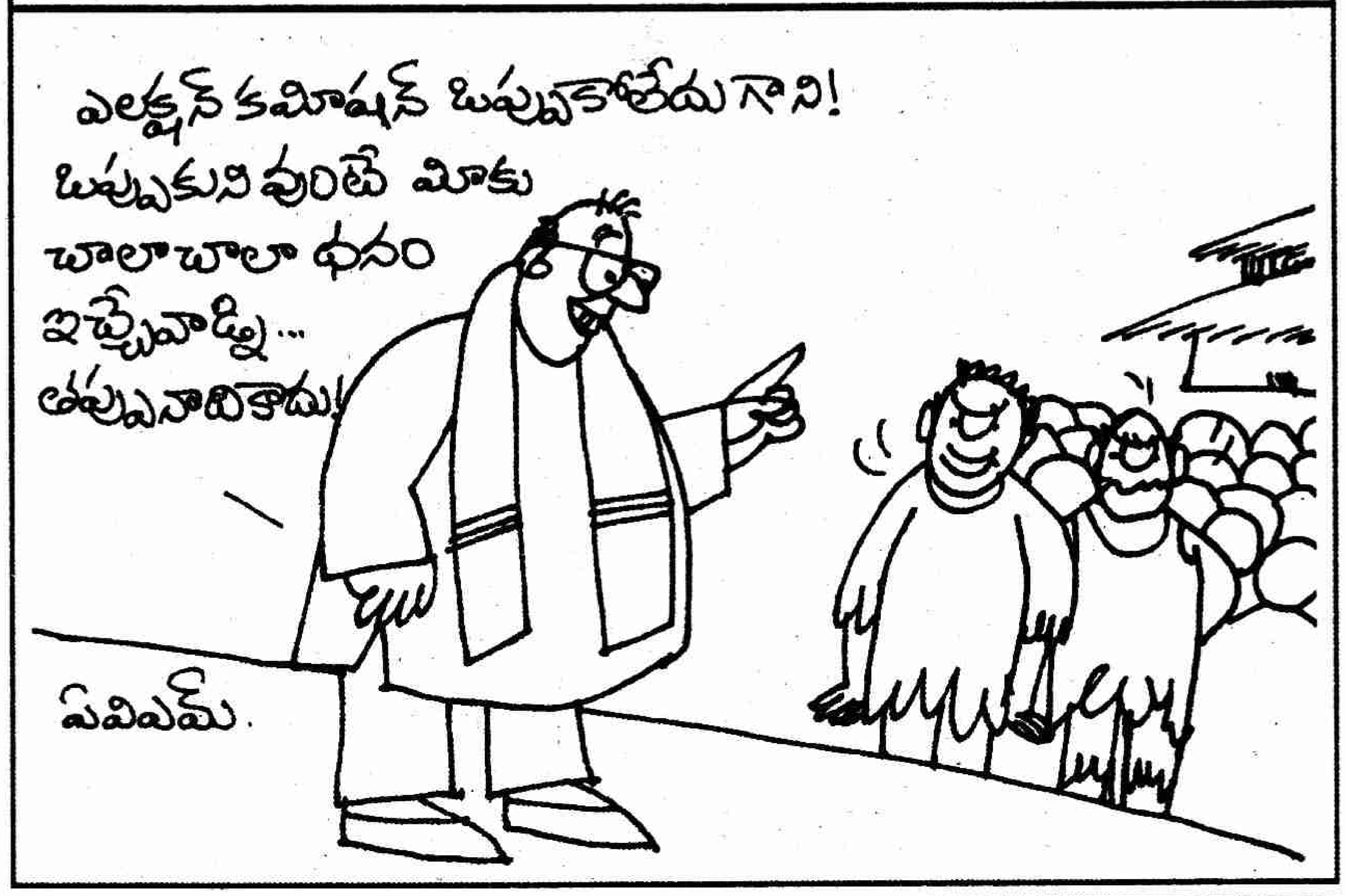

అంతా ఉత్తిదే!

తన ప్రియుడు విక్రంభట్, తమ కుటుంబం మధ్య జరుగుతున్న గొడవంతా ఉత్తిదేనంటూ కొట్టి పారేస్తోంది అమీషా పటేల్. అమీషా కుటుంబీకులు విక్రం కుటుంబీకులతో ఘర్షణ పడటంతో అమీషా కుటుంబీకులపై పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశాడు విక్రం. దాంతో అరెస్టులు చేయడం మామూలుగానే జరిగిపోయింది. ఇంతా జరిగినా అమీషా మాత్రం "కుటుంబమన్న తర్వాత ఇదంతా సహజమే! మీరు చూసిందంతా ఉత్తిదే"నంటూ ఇంటి గుట్టు దాచాలని ప్రయత్నిస్తోంది పాపం! మరి ఇంతకాలం తనతోపాటు కలిసున్న విక్రంభట్ వేరేగా ఎందుకుంటున్నాడోనని అడిగితే ఏమంటుందో?

నెమ్మదిగా గుర్తిస్తూ వుండిపోయింది, రీటా. సుబ్రతకు తనపట్ల పూర్తిగా అనాసక్తత లేదని గర్వించింది.

'కాదు. ఇది అసాధ్యం' - సుబ్రత కేకవేశాడు. ఉత్తరం కింద పడిపోయింది. ఉత్తరాన్ని తీస్తూ, 'ఏమిటసాధ్యం? నేను వెళ్ళడమా? అని అడిగింది, రీటా.

'అవును రీటా, నీవెళ్ళొద్దు. విమానంలో నీ వెళ్ళడానికి నేనంగీకరించను. నాకు కాకుండా పోతావు - నీవు పోగొట్టుకోబడతావు, రీటా!' పిచ్చివానిలా భయంగా ఆమె చేతులు గట్టిగా పట్టుకొన్నాడు. అతని కళ్ళు నీటితో నిండిపోయాయి.

ఆ ఉత్తమ విమాన సారథివైపు, నిశ్శబ్దంగా చూస్తూ వుండి పోయింది రీటా. తనను విమానంలో వెళ్ళొద్దని ఎందుకంటున్నాడు?

సుబ్రత, తనను తాను నిగ్రహించుకొంటూ రీటావైపు చూస్తూ యిలా అన్నాడు. 'నా మాటలు నీకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించినట్లున్నాయి. ప్రతిరోజు వేలకొద్దీ మనుషులు చాలా ఎత్తుకు తీసుకొనిపోయే వ్యక్తి. నిన్ను విమానంలో వెళ్ళనీయడం లేదు. నీకు తెలుసుకదా, మా అమ్మ విమాన ప్రమాదంలో చనిపోయిందని. అవును రీటా, ఆమెను పోగొట్టుకొన్నాము. ఆమె భౌతిక అవశేషాలు కూడ దొరకలేదు. అలా నిన్ను పోగొట్టుకోబోను ఎన్నటికీ!'

సుబ్రత తల్లి చనిపోయిందని రీటాకు తెలుసు. ఎప్పుడామెను గురించి అడిగినా, సుబ్రత గాభరా పడిపోవడమే గాకుండా తడబడతాడు. అందుకని ఆ విషయమై మరేమీ అడిగేది కాదు.

సుబ్రత చెప్పుకుపోతున్నాడు. 'అమ్మ చాలాసార్లు విమానాలలోనే ప్రయాణించేది - స్వదేశంలోనైనా, విదేశాలకైనా ఆమెకు వీడ్కోలివ్వడానికి విమానాశ్రయానికి చాలాసార్లు నేను వెళ్ళేవాడిని కూడ. ఆమె వెళ్ళిన విమానం ఆకాశంలో ఎత్తుగా ఎగురుతుంటే నా పసిమనసు చాలా నిరాశతో బాధపడేది. కన్నీరు నిండిన నా కళ్ళకు అంతా మసకగా కనబడేది, నా తండ్రితో యింటికి తిరిగి వచ్చేదాకా.'

అది సామాన్య విషయమే. తల్లినుండి వేరు చేయబడిన పిల్లవాడు బాధపడడంలో వింతేముంది? కాని రీటా సుబ్రత మాటలను శ్రద్ధగా వింటోంది. మొదటిసారిగా, మౌనంగా వుండే మనిషి ఎక్కువగా మాట్లాడుతున్నాడు.

'నేనేమనుకుంటుండేవాడినో నీకు తెలుసా? నేను పెద్దవాడినయాక విమాన సారథినై నా విమానంలోనే అమ్మను ఎల్లప్పుడూ తీసుకొనివెళ్ళాలని వూహించుకొనేవాడిని. అలా అయితేనే, నన్నామె విడిచిపెట్టి వెళ్ళదు. మా అమ్మ కూడా ఈ విషయమై ఎంతో ప్రోత్సాహాన్నిచ్చేది.

'ఆ రోజు వీడ్కోలివ్వడానికి విమానాశ్రయానికి నేను కూడ వెళ్ళాను. విదేశాలలో చాలాకాలం వుండబోతుందామె. ఏడవాలనిపించినా, సిగ్గుచేత అలా చేయలేకపోయాను. మా అమ్మ కూడ ఆ రోజు అసాధారణ ప్రశాంతత కనబరిచింది. ఆమె ముఖం తెల్లకాగితంలా పేలవంగా వుంది. బాధతో, ఆమె నాతో ఒక మాటైనా మాట్లాడలేకపోయింది. కాని వెళ్ళే ముందు నన్నొకసారి కావలించుకుంది.'

సుబ్రత గొంతు జీరబోతోంది. కన్నీటితో మొహమంతా తడిసిపోయింది. రీటా కూడ కన్నీటి నాపుకోలేకపోతోంది. నెమ్మదిగా సుబ్రత వీపు నిమిరి, ఓదార్చడానికి ప్రయత్నిస్తోంది.

'అమ్మ తిరిగి రాలేదు, రీటా. ఆమె వెళ్తున్న విమానం ఏదో పర్వతాన్ని ఢీకొని కూలిపోయిందని భోగట్టా వచ్చింది మాకు. ప్రయాణీకులలో ఒక్కరి ఆచూకీ కూడ తెలియలేదు. ప్రతి రాత్రి నా కలలో మా అమ్మ రెండు పర్వతాల మధ్యనున్న లోయనుండి 'నా చిన్నారి తండ్రీ - ఈ అగాధంనుండి నన్ను వెలుపలికి తీసుకెళ్ళు' అని దీనంగా అడుగుతున్నట్లుండేది.

'నా విమానంలో అమ్మను తీసుకెళ్ళలేకపోయినా - ఆమెను వెదకాలి కదా. అందుకే నేను విమాన చోదకుడినయ్యాను. ఆకాశంలో వెళ్ళే ప్రతిరోజు, పర్వతాలమీద ఎగురుతున్నప్పుడు, నాకు తెలియకుండానే నా కళ్ళు అమ్మకోసం వెతుకుతుంటాయి. విమానం నుండి దిగివచ్చిన ప్రతిసారి, మా అమ్మను కలవలేకపోయాననే బాధ నన్ను కలవరపెడుతుంది. నన్ను నేను నిగ్రహించుకోలేను. మా అమ్మలాగానే నీవు కూడా నన్ను విడిచి దూరమై పోవాలనుకుంటున్నావా?'- సుబ్రత, చిన్నపిల్లవాడిలా రీటా చీరచెంగు పట్టుకొని ఏడవసాగాడు.

రీటాకు నోటమాట రాలేదు. సాహసంగా విమానం నడిపే సుబ్రతలో తల్లిలేని అనాథ బిడ్డను గుర్తించిందామె. *